

Wat is hepatitis A?

Hepatitis A (geelzucht) is een virusinfectie van de lever, veroorzaakt door het hepatitis A virus. Hepatitis A is erg besmettelijk. De duur van de besmettelijkheid voor anderen is gewoonlijk ongeveer een week vóór tot en met circa één week na het uitbreken van de geelzucht. Volwassenen die hepatitis A krijgen zijn vaak vier tot zes weken ziek. Een kwart van deze mensen blijft nog langer ziek; sommigen zijn zelfs een half jaar of nog langer niet in staat om te werken. Bij kleine kinderen verloopt hepatitis A mild of zelfs zonder klachten.

Wat zijn de verschijnselen?

De meest opvallende verschijnselen van een hepatitis A infectie zijn: algemene malaise, koorts, hoofdpijn, vermoeidheid, gebrek aan eetlust, misselijkheid en braken, pijn in de bovenbuik, diarree, gevolgd door donkere urine en lichtgekleurde ontlasting en vaak een gele verkleuring van de huid en het oogwit (geelzucht).

Hoe krijg je hepatitis A?

Het hepatitis A virus wordt met de ontlasting uitgescheiden. De vriendelijke blauwe zee bij een drie of meer sterren hotel kan besmet zijn omdat er iets verderop een open riool is. Overdracht vindt met name plaats via besmet water en voedsel, maar kan ook via besmette voorwerpen en handen plaatsvinden. In geïndustrialiseerde landen spelen kinderen een grote rol in de overdracht van het virus vanwege slechte handenwas-hygiëne en nauw onderling contact. De kans op besmetting neemt toe, naarmate de

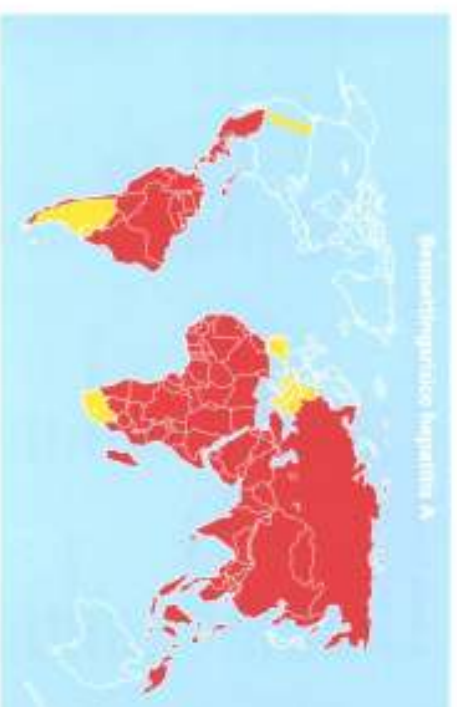
hygiënische omstandigheden slechter zijn. Te denken valt dan aan slechte persoonlijke hygiëne, maar ook vooral aan het ontbreken van goede sanitaire voorzieningen, zoals een goede drinkwatervoorziening en een goed rioeringsstelsel. Risico's die uitkomen in zwembadwater vormen niet alleen voor zwemmers een directe infectiebron, maar ook indirect via schaal- en schelpdieren, bijvoorbeeld garnalen, oesters en mosselen, omdat deze zich voeden met organisch materiaal.

Anderen voedingsmiddelen die besmet kunnen zijn via water of ongewassen handen van de voedselbereider, zijn bijvoorbeeld rauwe groenten, fruit, salades en schepijs. In geïndustrialiseerde landen spelen kinderen een grote rol in de overdracht aan bijvoorbeeld klasgenootjes en gezinsleden.

Waar zijn de risicogebieden?

Overal waar de hygiëne en sanitaire voorzieningen te wensen overlaten bestaat een risico op hepatitis A infectie. Op de kaart staan de risicogebieden aangegeven. Reist u naar een van deze gebieden en heeft u als kind geen hepatitis A gehad, dan kunt u hepatitis A oplopen. Ieder jaar worden in de hele wereld meer dan 10 miljoen mensen met het hepatitis A virus besmet. Mensen in geïndustrialiseerde landen, zoals Nederland, hebben meestal geen weerstand tegen hepatitis A, omdat de ziekte in Nederland niet of nauwelijks voorkomt.

Als onbeschermd Nederlandse reiziger is de kans op een hepatitis A infectie in risicogebieden 40 maal groter dan die op een tyfusinfectie en zelfs 800 maal groter dan de kans op een cholera-infectie.

■ Matig risico
■ Hoog risico

Hoe kan hepatitis A worden voorkomen?

Voor reizigers die geen immuuniteit bezitten tegen hepatitis A wordt bescherming geadviseerd door middel van vaccinatie. Dit kan geschieden bij GGD, Travel Clinic, Tropencentrum, polikliniek voor infectieziekten of Tropische geneeskunde, een in reizigersadviezing gespecialiseerde huisarts. Hoe wordt langdurige bescherming tegen hepatitis A verkregen? Toedienen van het hepatitis A vaccin zorgt ervoor dat het lichaam zelf antistoffen tegen hepatitis A maakt. Ter verkrijging van jarenlange bescherming (tenminste 10 jaar) worden (in totaal) twee injecties toegediend.

De jarenlange bescherming maakt vaccinatie tot een verantwoord investering. Indien behalve hepatitis A bescherming ook bescherming tegen hepatitis B aangeraden wordt, is vaccinatie met een combinatie hepatitis A en B vaczin mogelijk.